

SLOVENSKÁ
FILHARMÓNIA

65. VÝROČIE
PRVÉHO
KONCERTU
SLOVENSKÉHO
KOMORNÉHO
ORCHESTRA

— SKO —

22. 02. 2026 | nedeľa | SKO5
Koncertná sieň SF | 16.00

77. KONCERTNÁ SEZÓNA

65. výročie prvého koncertu SKO

SLOVENSKÝ KOMORNÝ ORCHESTER – súčasní a bývalí členovia

EWALD DANEL *umelecký vedúci*

Arcangelo Corelli (1653 – 1713)

Concerto grosso g mol, op. 6 č. 8 „Vianočné“

15'

Vivace. Grave

Allegro

Adagio. Allegro. Adagio

Vivace

Allegro

Pastorale ad libitum. Largo

Georg Friedrich Händel (1685 – 1759)

Concerto grosso g mol, op. 6 č. 6 HWV 324

15'

Largo affettuoso

A tempo giusto

Musette. Larghetto

Allegro

Allegro

Henry Purcell (1659 – 1695)

Abdelazer, suita Z. 570

15'

Overture

Rondeau

Air

Air

Minuet

Air

Jig

Hornpipe

Air

Benjamin Britten (1913 – 1976)

Simple Symphony, op. 4

15'

Boisterous Bourrée

Playful Pizzicato

Sentimental Sarabande

Frollicsome Finale

„Spočiatku sme sa nestretávali s dôverou oficiálnych miest. S honorárom za odvedenú prácu sme nerátali. Až po šiestich mesiacoch intenzívnej práce nám bolo umožnené predstaviť sa verejnosti na prvých koncertoch ... podmienkou konania koncertov bolo, že celý honorár sme museli darovať v prospech bojujúcej Kuby,“ spomínal ešte pri príležitosti 60. výročia založenia **Slovenského komorného orchestra** jeden z jeho zakladajúcich členov, huslista Zdeno Kunc. Napriek nedôvere a počiatočným ťažkostiam všetci členovia SKO spomínajú na svoje pôsobenie v orchestri s láskou. Dokonca aj na prísnosť, nekompromisnosť zakladateľa orchestra Bohdana Warchala a legendárne cvičenie stupníc unisono prvú hodinu skúšok. Práve precíznosť a poctivá príprava každého člena zabezpečila komornému orchestru pravidelné pozvania na najprestížnejšie koncertné pódia a stabilnú kvalitu telesa naprieč dekadami dokladá nespočetné množstvo nahrávok. Dnešná koncertná dramaturgia je rovnaká, s akou sa predstavili v roku 1961 v Dome osvetý Bratislava-Nivy a vzápätí v Moyzesovej sieni, a tiež pri príležitosti okrúhleho 60. výročia. To však bol orchester nútený sláviť koncertom v prázdnej sále s respirátormi na tvárach a publikum bolo odkázané na streamovanie. O to väčšiu radosť nám robí, že dnes môžete sláviť spolu s nami.

Rovnako ako Bohdan Warchal bol na svoj orchester náročný aj **Arcangelo Corelli**. Už počas svojho života patril k najslávnejším huslistom a najobľúbenejším skladateľom v Európe a podporovali ho vplyvní a významní ľudia jeho čias. „Otec *concerta grossa*“ vybrúsil tento žáner priam do dokonalosti. Keď ako 23-ročný prišiel do Ríma, publikum si ho veľmi rýchlo obľúbilo ako interpreta aj skladateľa, navyše získal povesť prísneho šéfa orchestra, ktorý od hráčov vyžadoval výnimočnú disciplínu. Nekompromisný prístup sa mu zjavne vyplatil, jeho rovesník, skladateľ Georg Muffat píše o „*najväčšej presnosti veľkého počtu hráčov*“ pri uvádzaní *concerti grossi* v Ríme. Pokiaľ ide o verejné vystúpenia, neboli mu cudzie žiadne príležitosti – pripravoval koncerty na civilné ceremónie, bohoslužby, ale aj súkromné bankety. Ako koncertný majster slúžil u švédskej kráľovnej Kristíny, neskôr u kardinála Benedetto Pamphiliiho, prasnovec pápeža Inocenta X., a napokon mu do konca života robil mecenáša kardinál Pietro Ottoboni, prasnovec pápeža Alexandra VIII. Prominentní patróni umožnili Corellimu pri zvláštnych príležitostiach angažovať podľa dobových svedectiev až 150-členné orchestre. Pri takomto množstve hudobníkov musel mať jednoduchý princíp farebného a zvukového kontrastu skupinky sólistov striedajúcich sa s *tutti ripienom* vskutku ohromujúci efekt.

Skutočnú flexibilitu obsadenia ilustruje aj pôvodný celý názov ***Concerti grossi, op. 6: Concerti Grossi con duoi Violini e Violoncello di Concertino obligati e duoi altri Violini, Viola e Basso de Concerto Grosso ad arbitrio, che si potranno radoppiare*** (Concerti grossi pre dvoje huslí a violončelo v povinnej sólovej skupine a dvoje ďalších huslí, violu a basso continuo v orchestri [*ripieno*] podľa uváženia a ktorých počet možno znásobiť). Zároveň je dôkazom Corelliho dôslednosti a legendárneho puntikárstva. Skladateľ svoje diela neustále revidoval a cizeloval do dokonalosti a do tlače bol zrejme ochotný pustiť len to, čo zo svojej tvorby považoval za najlepšie. Celý opus 6 pozostáva z dvanástich koncertov – skupinu prvých ôsmich tvoria chrámové koncerty (*concerti da chiesa*), ktoré neobsahujú tanečné časti, zvyšné štyri sú komorné (*concerti da camera*), vlastne tanečné suity. ***Concerto grosso g mol, op. 6 č. 8 „Vianočné“*** vzniklo okolo roku 1690 a okrem piatich navzájom kontrastných častí, ktoré tvoria pôdorys aj ostatných *concerti da chiesa*, pridáva na záver aj časť *Largo: Pastorale*. Pravdepodobne bola odkazom na vianočnú tradíciu, keď pastieri chodili hrávať do miest k betlehemom na píšťalkách. Corelliho *Concerti grossi, op. 6* sa v priebehu 18. sto-

ročia dočkali minimálne jedenástich vydaní v Amsterdame, Londýne aj Paríži a ďalších dvanástich úprav pre obsadenia od dvoch zobcových flaut s continuum až po sólový klavír. Vysokú popularitu si takmer až do 19. storočia udržali najmä v Anglicku, kde boli dokonca obľúbenejšie ako Händlove (pri ich prvom uvedení zazneli všetky – bez prestávky).

Neutíchajúcu popularitu (nielen) Corelliho concerti v Anglicku sa rozhodol využiť aj John Walsh, nakladateľ vtedy už na ostrovoch milovaného **Georga Friedricha Händla**. Na Walshov podnet sa teda skladateľ v roku 1739 pustil do písania a v priebehu mesiaca vznikol súbor dvanástich *concerti grossi* s rovnakým opusovým číslom ako Corelliho – šesť. Prvých uvedení sa dočkali pomedzi dejstvá Händlových oratórií a sú akýmsi prierezom skladateľových zručností – štýl častí je mimoriadne pestrý, zahŕňa francúzske ouvertúry, fúgy, anglické, francúzske a talianske tance, no tiež časti pripomínajúce operné árie či variácie. A hoci si v mnohých z nich požičal materiál z vlastných diel či inšpirácie od iných skladateľov, väčšina koncertov tohto opusu vznikla úplne nanovo. Zachované manuskripty obsahujú veľké množstvo ráznych škrtov a zmien a detailne mapujú spôsob Händlovho uvažovania. Aj **Concerto grosso g mol, op. 6 č. 6** prešlo zmenou – pôvodne štvorčasťové concerto dostalo namiesto záverečnej *Gavotte* dve časti označené *Allegro*. Pravdepodobne chcel vyvážiť ústrednú časť skladby, pomalú, lyrickú *Musette*, ktorú podľa dobových svedectiev často uvádzal ako samostatné dielo počas svojich oratórií. Händlove *concerti* rýchlo získali veľkú popularitu, ktorá viedla k vydaniu piatich anglických a dvoch francúzskych vydaní, všetky ešte do konca 18. storočia.

Händel si bol vedomý kvalít svojej tvorby, preto výrok na jej margo „*Ak by Purcell ešte žil, napísal by lepšiu hudbu ako túto*,“ bol jednoznačne výrazom veľkého obdivu k anglickému skladateľovi. **Henry Purcell**, počastovaný aj prezývkou „Britský Orfeus“, počas svojho krátkeho života vytvoril jedinečný, charakteristický anglický zvuk a štýl vo vokálnej, zborovej aj inštrumentálnej tvorbe, ktorej súčasťou je aj veľké množstvo hudby pre divadelné inscenácie. Raz napísal: „*Hudba a Poézia boli vždy považované za sestry, ktoré kráčajú ruka v ruke. Tak ako poézia je harmóniou slov, hudba je oslavou poézie. Obidve môžu vynikáť samostatne, ale určite vyniknú najviac, keď sa spoja, pretože vtedy nič nechýba ani jednej z ich dokonalostí: tak sa totiž javia ako dôvtip a krása v jednej osobe*.“ Azda najznámejšou sa stala hudba k hre **Abdelazer** alebo *Maurova pomsta* od anglickej poetky a spisovateľky Aphry Behn.

Abdelazer je adaptáciou staršej tragédie *Lust's Dominion*, ktorá rozpráva príbeh pomstychtivého a intrigánskeho Maura. V sedemnástom storočí už označenie Maur v anglickej literatúre stratilo pôvodný význam iberského moslima a stalo sa všeobecným stereotypným pomenovaním pre ľudí tmavšej pleti, Afričanov či Arabov. Behnovej verzia zachováva kostru deja, no zároveň oslabuje rasové a rodové predsudky prítomné v pôvodnej hre. Hoci Abdelazera stále ženie vpred túžba po pomste, jeho motívy sú tu pochopiteľné, lebo kráľ, ktorý ho drží v zajatí, zabil jeho otca. Ako protipól stereotypnému obrazu stojí ďalšia maurská postava, Osmin, ktorý napokon prispeje k Abdelazerovmu pádu a tiež dotvorená negatívna postava bieleho Abdelazerovho poskoka. Z kráľovnej, pôvodne bezbrannej slabej ženy, vytvorila samostatne konajúcu, mocnú intrigánku.

Purcellova suita *Abdelazer* sa stala jednou z jeho najznámejších nielen preto, že časť *Rondeau* použil Benjamin Britten ako tému variácií edukatívneho diela *Sprievodca mladého človeka orchestrom*. Popularitu jej zabezpečila napríklad aj predohra s chromatickou fúgu

pôsobivo vystihujúcou tragickú atmosféru hry, zatiaľ čo živý *Hornpipe* natoľko zľudovel, že sa v 18. storočí šírila ako tanec pod názvom *St. Martin's Lane*.

Purcellov obdivovateľ **Benjamin Britten** začal písať prvé skladby už ako malý chlapec. Témy, ktoré si zapisoval ako deväť až dvanásťročný, sa stali základom pre jeho štvorčastovú ***Simple Symphony, op. 4***. Tento návrat do detstva nebol nostalgickým gestom, ale tvorivým dialógom so sebou samým. Britten tu ukazuje, že detská melodická invencia môže niesť potenciál pre zrelé, živé a premyslené dielo plné kontrastov. Po barokovom úvode dnešného večera sa môže zdať Brittenovo dielo dramaturgicky nesúvisiace, no v skutočnosti má s touto epochou spoločného viac. Prvá časť, *Boisterous Bourrée*, pulzuje rytmickou vitalitou a odhaľuje Brittenov cit pre kontrapunkt. Hudba je priesaččná, no zároveň harmonicky svieža; tradičná tanečná forma *bourrée* je pretvorená do moderného zvukového sveta. Druhá časť, *Playful Pizzicato*, je vystavaná (aké prekvapivé) na pizzicate a predstavuje hravú štúdiu farby a rytmu. V tretej časti, *Sentimental Saraband*, prichádza kontrast v podobe pomalej, spevnej sarabandy, ktorej melancholická kantiléna naznačuje hlbšie emocionálne vrstvy. Záverečné *Frolicsome Finale* vracia dielu živelnosť a radosť, pričom tematický materiál prechádza dôslednou variáciou a gradáciou. V *Simple Symphony* možno pozorovať Brittenovu schopnosť pracovať s tradíciou bez toho, aby jej podliehal. Transparentnosť faktúry odhaľuje každý detail, čo kladie vysoké nároky na interpretačnú presnosť. Dielo sa tak stalo obľúbeným nielen u publika, ale aj v komorných orchestroch, ktoré v ňom nachádzajú ideálnu kombináciu technickej výzvy a hudobnej radosti. Niet divu, že je už 65 rokov pevnou súčasťou repertoáru SKO.

Zuzana Buchová Holíčková

Fotografia z prvého koncertu SKO v Dome kultúry Nivy (22. 02. 1961)

65 ROKOV SLOVENSKEHO KOMORNÉHO ORCHESTRA

V našej kultúre máme niekoľko legendárnych zoskupení v rôznych žánroch i druhoch hudby, a jedno z nich patrí k najvýznamnejším – **Slovenský komorný orchester** (SKO), ktorý v minulosti niesol aj meno svojho zakladateľa Bohdana Warchala. Skvelý huslista, najprv koncertný majster Slovenskej filharmónie, neskôr od roku 1960 dlhoročný umelecký vedúci nového komorného telesa, ktoré vzišlo z orchestra Slovenská filharmónia.

V umeleckom i ľudskom organizme telesa boli rôzne obdobia, ktoré zasiahli do jeho pôsobnosti. Prvým bolo formovanie telesa od svojho vzniku v roku 1960, keď jeho členmi boli zároveň členovia jednotlivých sekcií orchestra Slovenská filharmónia. Orchester sa zásluhou kvalitných hráčov veľmi skoro zaradil medzi žiadané telesá, čo potvrdzuje aj fakt, že účinkoval už na prvých Bratislavských hudobných slávnostiach a bola mu udelená cena Supraphonu za nahrávku *Concerti grossi* Arcangela Corelliho. Po úplnom osamostatnení sa počnúc prvým októbrom 1966 začína ďalšie významné obdobie formovania telesa počas pôsobnosti Bohdana Warchala. Vznikol však aj problém, keďže značná časť členov sa vrátila do orchestra Slovenská filharmónia, a tak bolo treba začínať takmer odznova. Aby sa umelecké úspechy neprerušili, na vybudované renomé bolo treba nadviazať najmä kvalitnou interpretáciou. Za krátky čas (približne pol roka) sa podarilo orchester doplniť o hráčov, síce s nie veľkými skúsenosťami v komornej interpretácii, avšak s mimoriadnym zánietením, ktorí sa na koncertoch 9. a 10. marca 1967 v Slovenskej filharmónii prezentovali štýlovou presvedčivosťou, technickou dôslednosťou a typickým sugestívnym zvukom v precízne vystavanom programe. Základom úspechu, ktorým sa orchester prezentuje, je aj dramaturgická práca. Opäť sa ozvali zahraniční agenti a Slovenský komorný orchester pokračoval vo svojej úspešnej umeleckej prezentácii na domácej pôde aj v zahraničí.

Orchester sa opäť vrátil medzi svetovú extratriedu, čo potvrdzuje nielen výpočet najrenomovanejších koncertných sál, ale aj reakcie odbornej kritiky v rôznych štátoch sveta. Počas turné v roku 1968 vo Veľkej Británii charakterizuje významný britský denník Daily Telegraph výkony SKO slovami: „*Nádherná sila, geniálny brilantný lyrizmus, nadšenie. Produkovali jednoliaty zvuk, ktorý bol nádherne bohatý, ostrý a precízne jednotný...*“ a umocňuje ho ďalším konštatovaním: „*Komorný orchester takých kvalít, ako je SKO, ešte na anglickú pôdu nevstúpil*“. The Sunday Times to potvrdzuje vyjadrením: „*Jedno z najsilnejších zoskupení svojho druhu, ktoré prišlo do tejto krajiny*“, pričom v tejto (na umelecké výkony náročnej) krajine účinkovalo mnoho špičkových telies podobného zamerania.

Výkony a úspechy Slovenského komorného orchestra spočívali najmä v tvrdej disciplíne počas náročného cestovateľského života, prípravách a štúdiu diel, ako aj v procese ich interpretácie. Základom však bola dramaturgická stavba programov akcentujúca diela starších štýlových období, najmä baroka, klasicizmu, ale aj romantizmu a diel dobových súputníkov orchestra. K najčastejšie hrávaným patrili *Koncerty pre husle a sláčikový orchester, op. 8*, známejšie ako *Štyri ročné obdobia* Antonia Vivaldiho (1678 – 1741). Toto dielo je dodnes v kmeňovom repertoári SKO. Orchester nahral pre rôzne spoločnosti viac ako štyri desiatky iba Vivaldiho skladieb. Okrem toho desiatky ďalších diel rôznych štýlových období, vždy v najvyššej kvalite a vždy pre renomované značky: Supraphon, Opus, Arco Diva, Panton, JVC Victor Company of Japan, OPO Classic production, Ullstein Music a rad ďalších. Viac ako stovku diel však nahral pre slovenské vydavateľstvo Opus.

Ďalším významným medzníkom orchestra bol v roku 1995 odchod umeleckého vedúceho Bohdana Warchala, ktorý prijal pozvanie pôsobiť v Pražskom komornom orchestri. Po necelých dvoch rokoch sa Warchal vrátil a v prostredí telesa opäť vznikla pôvodná tvorivá atmosféra. V novej zostave sa pokračovalo v prerušenej práci. Opäť to bol komorný orchester s jeho očarujúcou zvukovosťou, do programu sa vrátili diela, ktoré len v podaní SKO zneli výnimočne, vskutku originálne, pôsobivo. Tu treba osobitne zdôrazniť, že Slovenský komorný orchester bol interpretom nielen diel z predchádzajúcich období, ale aj v tom čase súčasných autorov. Premiérov a koncertne uviedol desiatky kompozícií, najmä slovenských skladateľov. Mnohí z nich svoje diela dedikovali Bohdanovi Warchalovi alebo Slovenskému komornému orchestru.

Niekoľko rokov práce v druhej etape života orchestra bolo zároveň prípravou na odovzdanie funkcie umeleckého šéfa a koncertného majstra. Bohdan Warchal sa o tom vyjadril nasledovne: *„Už dlhší čas som rozmýšľal o situácii, ktorá nastane, keď sa nebudem môcť naplno venovať vedeniu SKO“*, píše v liste riaditeľovi Slovenskej filharmónie Jozefovi Tkáčikovi. *„Táto funkcia si podľa mojich skúseností vyžaduje človeka, ktorý je výborným huslistom a súčasne má dirigentské schopnosti. Keď som uvažoval o možných kandidátoch, ktorí by tieto kritéria spĺňali, prišiel som k názoru, že na Slovensku je v súčasnosti iba jeden kandidát, ktorý týmto požiadavkám vyhovuje. Tým kandidátom je p. Ewald Danel.“* Po majstrovom odchode na večnosť 30. decembra 2000 sa stal umeleckým vedúcim uznávaný umelec, huslista, dirigent a pedagóg Ewald Danel, koncertný majster orchestra Slovenská filharmónia, ktorý s SKO už predtým spolupracoval. Odovzdanie umeleckého vedenia Ewaldovi Danelovi prebehlo na jubilejnom koncerte k 40. výročiu vzniku Slovenského komorného orchestra 3. novembra roku 2000 a dňom 1. januára 2001 sa Ewald Danel stáva aj de jure jeho umeleckým vedúcim.

Prvé kontakty Ewalda Danela s komornou hudbou a jej interpretáciou sa kreoali ešte v detstve, keď účinkoval v malých komorných zoskupeniach v miestnom kostole. Tu sa oboznamoval s rôznymi nástrojmi, získaval informácie o ich možnostiach a využití a tak, ešte nevediac, ako to raz v živote zúročí, podvedome prijímal tento spôsob interpretácie. Pokračoval vo vzdelávaní na Konzervatóriu v Ostrave, kde sa venoval hre na husliach a dirigovaniu, následne na Vysokej škole múzických umení v Bratislave, kde po skončení štúdií začal pôsobiť ako koncertný majster Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu, ale aj Slovenského národného divadla. Keď sa vypísal konkurz na koncertného majstra Slovenskej filharmónie, prihlásil sa a úspešne ho absolvoval. Danel v tom čase preferoval pôsobenie vo viacerých funkciách, bol koncertným majstrom, no zároveň sa rád venoval aj sólovej hre. Koncom roku 1991 pôsobil v SKO na polovičný úväzok a bol sólistom v Bachových Brandenburských koncertoch a Orchesterálnych suitách, uvedených na turné v Španielsku. V roku 1996 krátko pôsobil aj ako hosťujúci umelecký vedúci. Tieto participácie smerovali k ich vyústeniu do regulárneho postavenia Ewalda Danela na post umeleckého šéfa.

Danelov prístup k interpretácii diel spočíva aj v tom, aby orchester i jeho jednotlivci akceptovali, s akým úmyslom a zámerom tvorí dielo autor a takto sa snažili o jeho autenticnosť. Zdá sa, že sa mu tento spôsob prijímania a odovzdávania diela orchestrom i jednotlivcami darí. Možno aj preto prišiel s nápadom robiť nové cykly koncertov, zvlášť Koncerty bez potlesku, aby si poslucháči prehĺbili zážitok ponorom do zažitého predvedeného diela. Koncerty Slovenského komorného orchestra sa vždy nesú v atmosfére nadšeného prijímania diel z každého obdobia pôsobenia telesa. Teleso sa neustále riadi zásadou, že orchester

musí podať rovnako vrcholný výkon, či je to v Paríži alebo v Humennom, čo sa natrvalo usadilo v jeho legendárnej DNA.

Tu treba zvlášť zdôrazniť aj Danelovo úsilie o prezentáciu pôvodnej slovenskej tvorby nielen doma, ale aj v zahraničí... Kým v období do roku 2000 odznelo 26 diel šestnástich slovenských skladateľov, za čas pôsobenia Ewalda Danela (od roku 2000 do 2025) to bolo už 71 skladieb od dvadsiatich ôsmich domácich autorov. Ešte niekoľko zaujímavých údajov – najčastejšie hraným slovenským skladateľom bol a zatiaľ zostáva Ilja Zeljenka s jedenástimi skladbami, najmä s populárnou kompozíciou *Musica Slovaca*, Ladislav Kupkovič s deviatimi dielami, Egon Krák so šiestimi a Juraj Hatrík s piatimi. Nasleduje celá plejáda slovenských autorov, ktorých tvorba sa zásluhou SKO dostala nielen na domáce, ale aj na zahraničné pódia. K často uvádzaným patrí aj *Serenáda pre sláčikový orchester*, op. 5 Eugena Suchoňa.

Ewald Danel oddane nesie odkaz svojho predchodcu v ďalšom živote telesa. Vniesol do dramaturgickej i interpretačnej podoby aktuálnejší pohľad. Zaviedol nové tematické koncerty (Hudba v chrámoch, Koncerty bez bariér, Koncerty bez potlesku, Hommage à Bohdan Warchal), prostredníctvom ktorých oslovuje širší generačný diapazón záujemcov o komornú hudbu. Ako sám hovorí: *„Keď som prišiel do Slovenského komorného orchestra, snažil som sa od začiatku prinášať aj skladby, ktoré sa v období Bohdana Warchala nehrávali. Pochopiteľne, že sme nemali v úmysle vyňať z repertoáru tie stálice, ale vždy sme sa snažil priniesť niečo – a myslím si, že sa mi toho podarilo dosť veľa. Veľmi rád prinášam aj diela zabudnutých a neprávom odsunutých autorov, najmä starších slovenských skladateľov. Ako príklad by som uviedol Sláčikové kvinteto d mol Jána Levoslava Bellu, ktoré sa na skladateľskej súťaži pražskej Jednoty pre komornú hudbu v Prahe umiestnilo na druhom mieste za Sláčikovým kvintetom č. 2, G dur, op. 77 Antonína Dvořáka. Bellovo Kvinteto d mol na základe ocenenia odznelo roku 1877 v Prahe v interpretácii kvarteta Antonína Bennewitzza, zakladateľa pražskej husľovej školy. Ponúkol som ho aj niektorým našim súborom, ktoré to prijali“.*

Príchod Ewalda Danela do Slovenského komorného orchestra neznamenal začiatok od nuly. Zostava sa nezmenila, novší smer sa odrazil v dramaturgii. Svoj príchod podmienil regulárnym konkurzom a trval na tom, aby naň pozvali všetkých významných huslistov pôsobiacich aj v zahraničí. Výsledok konkurzu je dostatočne známy.

Bohatosť a rozmanitosť umeleckého a osobného života, množstvo udalostí, ktoré ovplyvnila existencia orchestra, cesty po všetkých kontinentoch, za ktorými sú tisíce koncertov, sú nepochybne dostatočným zdrojom poznania tohto telesa i jeho súčasného spolutvorcu – Ewalda Danela. Plným právom sa Slovenský komorný orchester Bohdana Warchala stal už počas svojej existencie legendárnym. Tento prívlastok v ňom pretrváva do súčasnosti a ponesie sa s ním nepochybne aj do ďalších rokov.

Stanislav Bachleda

SKO v rokoch 1966 – 1968

ÚČINKUJÚCI 22. 02. 2026

Slovenský komorný orchester

Umelecký vedúci

Ewald Danel

Husle

Pavel Bogacz

Martina Karnoková

Pavla Petřík

Peter Šaray

Igor Maršálek

Viliam Trgo

Iveta Blažejová

Violy

Martin Petřík

Juraj Madari

Violončelá

Andrej Gál

Aleksei Kardash

Kontrabas

Marián Bujňák

Bývalí členovia orchestra SKO a hostia

Vladimír Bereník

Zuzana Bouřová

Peter Hamar

Judit Izsák

Michaela Karvay

Zdeno Kunc

Štefánia Michaličová

Lucia Šaray

Melánia Toneiser

Miloš Vacek

Eduard Vaněk

Marián Vavro

Ladislav Veselý

Alan Vizváry

Bohdan Warchal

Peter Zwiebel

EWALD DANEL

študoval hru na husliach a dirigovanie na ostravskom konzervatóriu a Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Absolvoval dirigentský kurz u K. Österreichera, kurz zborového dirigovania u J. Wierszyłowského a doktorandské štúdium u B. Warchala. Po ukončení štúdia pôsobil ako koncertný majster v Symfonickom orchestri Slovenského rozhlasu a v orchestri Slovenského národného divadla. V rokoch 1985 – 2023 bol koncertným majstrom Slovenskej filharmónie a od roku 2001 umeleckým vedúcim Slovenského komorného orchestra.

Ako sólista a dirigent sa predstavil na koncertných pódioch v mnohých krajinách Európy i zámoria (Japonsko, Kórea, Egypt, Panama, Brazília, USA). Dlhodobá spolupráca ho spája s Hiroshima Symphony Orchestra, Orquestra Sinfônica Municipal São Paulo, Aki-ta Chamber Orchestra, Tokyo Harmonia Chamber Orchestra, vystupoval s orchestrami KlangVerwaltung München, Orchestra Ensemble Kanazawa, Nagoya Philharmonic Orchestra, Osaka Symphoniker, Sakata Philharmony, Slovenská filharmónia, Prague Philharmonia, Orquesta Filarmónica de Málaga, Janáčkova filharmonie Ostrava a i. V Hiroshima Symphony Orchestra bol v rokoch 2008 – 2014 hlavným hosťujúcim dirigentom.

Ako pedagóg pôsobil na Vysokej škole múzických umení v Bratislave a bol hosťujúcim profesorom na Aichi Prefectural University of Fine Arts and Music v Nagoyi v Japonsku. V súčasnosti je pedagógom na Akadémii umení v Banskej Bystrici.

Ako umelecký vedúci Slovenského komorného orchestra inicioval spomienkové koncerty Hommage à Bohdan Warchal, cyklus koncertov v chrámoch, koncerty pre ľudí so zdravotným znevýhodnením, koncerty bez potlesku, vznik nových skladieb a ďalšie mimoriadne projekty. Cílená dlhodobá spolupráca s rôznymi cirkevnými a amatérskymi speváckymi zbormi a hudobnými súbormi v role dirigenta, organizátora i autora duchovnej hudby je významnou súčasťou jeho umeleckých aktivít.

SLOVENSKÝ KOMORNÝ ORCHESTER

vznikol na jeseň roku 1960 na pôde Slovenskej filharmónie. Pri jeho zrode stál vynikajúci huslista sliezskeho pôvodu B. Warchal (1930 – 2000). Od svojho založenia bol jedným z najpopulárnejších súborov v oblasti klasickej hudby na Slovensku. Od roku 2001 vedie orchester huslista E. Danel.

Orchester pre slovenské publikum objavil mnohé na Slovensku neuvedené diela svetových autorov. Významnou mierou sa podieľa na uvádzaní slovenskej hudobnej tvorby, od roku 2001 premiéroval viac ako sedemdesiat skladieb. Mimoriadnymi koncertmi si orchester pravidelne pripomína významné výročia jubilujúcich skladateľov a hudobných osobností a každoročne aj prínos svojho zakladateľa – Hommage à Bohdan Warchal. V rámci cyklu Hudba v chrámoch dlhodobo podporuje prácu profesionálnych a neprofesionálnych speváckych zborov. Zároveň už niekoľko rokov pokračuje v takmer dvestoročnej bratislavskej tradícii uvádzania diela J. Haydna Sedem posledných slov nášho Spasiteľa na kríži v Katedrále sv. Martina; pokračuje tiež v pravidelnom uvádzaní Koncertov bez bariér pre ľudí so zdravotným znevýhodnením.

Na začiatku jubilejnej 65. sezóny 2025/2026 sa orchester predstavil na Jesennom festivale duchovnej hudby v Olomouci. V Českej republike odohral aj dva koncerty v rodiskách jeho umeleckých vedúcich (Orlová, Horní Suchá) a v decembri absolvoval aj koncerty v Bulharsku (Sofijská filharmónia, cyklus komorných koncertov) a Grécku (International Chamber Music Festival of Thessaloniki Concert Hall). SKO tradične obohatí aj kultúrne podujatia viacerých slovenských miest (Lučenec, Prešov, Humenné, Michalovce, Piešťany). V rámci zahraničných ciest bude orchester koncertovať aj vo Francúzsku na Festival des Forêts a Flâneries Musicales de Reims. V sezóne po boku orchestra účinkujú poprední sólisti – huslisti Ionian Ilias Kadesha, Dalibor Karvay a Ivan Ženatý, klavirista Igor Ardašev, klarinetisti Igor Františák a Gábor Varga, hobojsista Matúš Veľas a sólistami budú aj vedúci hráči komorného orchestra Pavel Bogacz a Andrej Gál.

Slovenská filharmónia, Medená 3, 816 01 Bratislava, SR

Pokladnica Slovenskej filharmónie

Reduta, Nám. Eugena Suchoňa 1, Bratislava
otvorená v pracovných dňoch po – pia 12.00 – 18.00
a hodinu pred koncertom v mieste jeho konania
Zmena programu a interpretov vyhradená.

Rezervácie

+421 2 20 47 52 33, +421 2 20 47 52 93
vstupenky@filharmonia.sk
online predaj a rezervácie vstupeniek
www.filharmonia.sk
Predaj vstupeniek na vybrané koncerty aj v sieti Ticketportal

Slovenská filharmónia vyhotovuje obrazové snímky
a zvukové a zvukovo-obrazové záznamy z koncertov
a je oprávnená ich použiť primeraným spôsobom
na umelecké účely.

NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA
EUROSÝSTÉM

AUTO | *Prestige*

bigmedia
PREMIUM OUTDOOR

HRDÝ PARTNER SF

● RÁDIO
● DEVÍN

• tasr •

• Hudobný
život

OPERA
SLOVAKIA

Klasika
Plus.cz

MOA
kultúra

OPERA+

S I T A

Forbes

viva rádio

SME

tyždenník
slovenka

FinReport

CITYLIFE
ČO SA DEJE
V BRATISLAVE A OKOLÍ

THE
SLOVAK SPECTATOR

SLOVAKIA | ONLINE

Slovenská filharmónia je štátna príspevková
organizácia Ministerstva kultúry SR

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Stretneme sa na koncerte